

LIEDEREN.

De volgende regelen, gevloeid uit de pen van den Eerw. Dr. Cuyler, predikant te New-York, zijn mij als uit het hart geschreven en ik wenschte wel, naar de spreekwijze eens Apostels, (2 Kor. 3: 3) „die door onze dienst met den Geest des levenden Gods in de vleeschen hartafelen van allen, die het leven der godsvrucht liefhebben, te kunnen ingraveren.”

„Een schoon lied is de geheel ontsloten bloem door de geloofsleer als stengel gedragen. Liever zou ik de dichter zijn van „Rots der eeuwen,” — dat kroonjuweel der gewijde zangerskunst, — dan schrijver van eenig der meest beroemde staatkundige vertoogen. Charles Wesley heeft door het schrijven van: „Jezus, toevlugt mijner ziele,” (de Herst. Evang. Luth. Bundel bezit in Gez. 308 eene vertaling van dit lied) het Godsrijk beter gediend, dan wanneer hij in plaats daarvan de godgeleerde letterkunde met een vijftigtal voortreffelijke boekdeelen had verrijkt. Nog zeer kort geleden voerden wij in een vriendenkring een gesprek over dat heerlijk gezang, en de innige dichtregelen bragten toen het licht terug in het hart van een der aanwezigen, die maanden lang in troosteloze donkerheid had verkeerd. Dit lied alleen zal in zijn geloofsrijkdom genoegzame magt hebben om Wesley en Calvijn voor den troon des Zaligmakers in elkanders armen te voeren en hen te doen beweenen, dat zij in het vleesch op zoo vijandig standpunt tegen elkander over stonden ¹⁾.”

¹⁾ Dit is zoo treffend schoon gezegd, dat het hart van ieder lezer er wel een amen voor zal hebben. Wij vinden de gedachte schoon, dat voor Jezus' troon Wesley, de goeddelijke volger van Arminius en bestrijder der onchristelijke voorbeschikkingsleer, zal rusten en weenen aan de borst van Calvijn, den logisch wijsgeerigen voorvechter van de waarheid, welke zijn scherpsinnige geest in het door onverstaand zoo treurig misbruikte leerstuk proefde. Maar als wij die gedachte zoo schoon vinden, waarom verwezenlijken wij haar dan niet meer en beter, terwijl wij in dit vleesch leven, — en op deze aarde aan den voet van Jezus' kruis geroepen zijn het in onderlinge liefde der wereld te toonen, dat wij discipelen van den Christus zijn? Waarom? — Omdat wij bewust of onbewust, . . . maar meestal zeer merkbaar voor anderen, . . . in den grond meer voor eigen inzicht in de waarheid dan voor de waarheid zelve ijveren; — omdat wij in onbescheiden hoogmoed ons ten-deele-kennen zoozeer houden voor een volkomen en zeker weten, dat wij ons onbeschaamd in Gods plaats stellen en tot regters der geesten ons opwerpen. De zacht dichterlijke geest van Wesley kon niet eene zelfde opvatting der waarheid hebben als de scherpsinnige jurist en wijsgeer Calvijn. Beiden kenden ten deele, en ook op onderscheidene en eigene wijs. Van daar de rigtingen in

„Wij gevoelen het onwillekeurig, dat het thema van menigeen onzer schoone gemeentezangen de stof van de blijdschap des hemels zal wezen. Toen aan Bunyans pelgrim in „het huis Liefelijk” gevraagd werd, hoe hem op zijnen reistogt „de gouden” uren ten deel werden, in welke hij de moeiten en den kommer van zijnen strijd kon vergeten, was zijn antwoord: „Zoo dikwerf ik denk aan het kruis en wat ik daarbij in den geest mogt aanschouwen, smaak ik dat heil. Zoo vaak ik in mijne op de reis ontvangen boekrol lees, word ik als in hooger sfeer verplaatst. Zoo menigmaal mijne gedachten in mij warm worden en mijn innerlijk wezen gloeit bij de voorstelling van de plaats, werwaarts ik henenga, ken ik rust en blijdschap in mijn hart.” De liefelijke voorstelling van zijn toekomstig huis verdreef allen twijfel en neêrgedruktheid uit zijn binnenste, en zoo ervoer het ook immer zoo menig zwaar beproefd en ter neêr gebogen Christen.”

„Een predikant van Nieuw Orleans bezoekt eens een jeugdig Schot, die daar, in het land zijner vreemdelingschap, op zijn uiterste lag. De jongeling had naauwelijks oor voor zijn ernstig woord. Bij een zijner latere bezoeken begon eens de leeraar zoo half binnensmonds aan te stemmen:

„Jeruzalem te huis omhoog,
Mijn eeuwig vaderland,
Hoe tuur ik met verlangend oog
Naar uw mij wachtend strand”.

Naauwelijks waren deze woorden van des leeraars lippen gevloeid, of de kranke baratte in tranen los en riep uit: „Dit was het lievelingslied mijner moeder. O, hoe vaak heb ik het haar hooren zingen, toen ik nog kind was.” Het steenen hart was gebroken, de ijskorst gesmolten,

de gemeente, maar die alleen door den menschelijken hoogmoed in zijne bekrompenheid of heerschezucht tot partijen worden. Onze hoogmoed levert der wereld den zuurdeesem onzer partijenschappen, namelijk, de geveinsdheid. De fariseër van Jezus' dagen zeide voor God en tempel, de sadduceër voor volk en vaderland te ijveren. Nog heerscht dezelfde tegenstelling, en ook nu nog dient, wie eene partijleus volgt, niemand dan zichzelf. Hij streeft niet om de banier, waarvoor hij zegt te strijden, op een hooger punt in de wereld te brengen, maar om zelf het standpunt te bereiken, waarheen zijn vleesch hem drijft, en dat hij zegt ter wille van den geest te zoeken. En belaa, wij zijn van nature als de struis, die eigen oogen achter een scherm plaatst en dan meent voor anderer vorschend oog bedekt te zijn. Nog steeds hebben wij alle reden, om waar wij ijveren, te bidden: Heer, ontdek ons aan onszelf en bewaar ons voor den zuurdeesem der fariseën en sadduceën.

en onder den indruk van het beeld zijner moeder en van den klank harer stem verstond de stervende de liefde van Christus en liet zich met God verzoenen. Wij evangeliedienaren maken dikwerf maar al te schaarsch gebruik van het „evangelie in maat en rijm,” misschien omdat wij door onze kamerstudie te veel godgeleerde, en door praktische veronachtzaming van de zonde in het zondenlijden te weinig mensch zijn. Mogen vooral moeders, vrouwen, zusters dan maar meer de bondgenooten van ons, zwakken en ontrouwen, zijn, en door haar gezang den grond bereiden, die misschien alleen door dit haar zingen voor ons bewerkbaar wezen zal. „Een lied gaat niet zelden vele vademmen dieper dan de beste preek.”

Tot dusverre Cuyler. Wij wenschen zijn woord behartigd door alle vrienden der zondagschool. Voor enkelen hunner, die mij in hun pogen om mede de gewijde dichtkunst te beoefenen, lief en dierbaar zijn, voegen wij daarbij nog een raad. Telkens ervaar ik, dat zij bij opgewekt gevoel de kunst te gering achten, en in plaats van er eene ernstige oefening van te maken, om de gedachte over maat en rijm te laten heerschen, reeds hun kreupeldicht, ofschoon het ter wille van het rijm vol stoplappen en zonder wezenlijken gang is, voor een bruikbaar lied houden. Om den vorm meester te worden is nauwelijks iets beter dan poëzij vertalen en door herhaalde bewerking te worstelen om de denkbeelden der vreemde taal zoo getrouw mogelijk in het hollandsch weder te geven. Zoo doende zal het na volhardende inspanning eindelijk mogelijk worden, om bij hooger gemoedsstemming in de taal der kunst te schrijven zonder de kwelling van een band te gevoelen. De taal des hoogerens levens zal zoo, — maar ook eerst zoo, — de natuurlijke, eigene uitdrukking der tot reiner, heiliger sfeer opgevoerde ziel worden. Daar voorbeelden als door aanschouwing spreken, ga hierbij eene eigene proeve met het lied door Cuyler naar waarheid en met regt hoog geprezen. Oefening maakt geen dichter, maar zonder oefening, gedurige, ernstige oefening ook voor den geboren dichter geen meesterschap over de taal; en terecht zeide onze grootste dichter: „wees meester van de taal, gij zijt het van 't gemoed.”

C. S. A. v. S.

ROTS DER EEUWEN.

Rots der eeuwen, Rots gekloofd
Mij tot schuilplaats, 'k heb geloofd,
Dat mij 't water en het bloed
Uit uw hart, als levensvloed
Rein wascht van mijn zwarte schuld
En mij met uw Geest vervult.

Door geen werk van eigen kracht
Zie ik ooit Gods wet volbragt;
Al mijn ijver baat mij niet;
Hoe mij traan bij traan ontvliet,
'k Voel mij met mijn zonde alleen;
Gij zijt Redder — anders geen.

Ledig sta ik voor Gods oog;
Hulploos rigt ik naar omhoog,
Op uw kruis, mijn droeven blik;
Keer den vloek, neem weg mijn schrik,
Waar ik regt en reinheid derf,
Red mij, Heiland, of ik sterf.

Tot mijn jongsten adem gaat,
Als hier alles mij verlaat,
En Gij uit dit aardsch gewoel
Me oproept voor uw registerstoel,
Rots der eeuwen, zij uw schoot
Schiilplaats mij tot in den dood.

Rots der eeuwen, schuilplaats mij,
Levens bronwel maak mij vrij.
Rein van smetten mijn gemoed
Door het water en het bloed,
Dat uw brekend hart ontvloed,
Zondaars van den dood ontboeit.

Wat mijn hand verrigten moog,
De eisch der wet staat mij te hoog;
Ach, geen trouw, hoe ijfrig vroom,
Zuchtental noch tranenstroom
Doet een penning schuld te niet,
Geen dan Gij, die redding biedt.

Zwerver ver van 't vaderhuis,
Bouw ik eenig op uw kruis;
Schuldig, hulploos hoop en pleit
Ik op uw gerechtigheid;
Zie 't, hoe 'k onrein voor U sta,
Wasch mij, Heer, of ik verga.

Tot mijn adem magtloos stuit,
Tot de dood mij de oogen sluit,
Tot Gij, zeeënd in het licht,
Allen oproept ten gerigt,
Rots der eeuwen, wees me altijd
't Eenig rustpunt in mijn strijd.

Rots der eeuwen, toevlugtsoord,
Dat mij trekt met liefdekoord,
Laat uw bloed voor mij geplengd,
Jezus, als 't mijn hart besprengt,
Van uw heilig schuldtransoent
Al de kracht mij kennen doen.

Alle werk door mij gedaan
Brenkt geen regt op loon mij aan;
Hoe mij vleesch en wereld roemt,
Door Gods wet een vloek genoemd,
Is 't alleen uw heilig bloed,
Dat mij hopen, leven doet.

Van mijn armoë mij bewust,
Eenig in uw kruis gerust,
Wacht ik van U brood en kleed
In uw trouw, die 't al voldeed.
Heer, die voor mij leed en pleit,
Schenk mij uw gerechtigheid.

Als mijn oog in 't sterven breekt,
't Doodszweet mij van 't voorhoofd leekt,
Al wat de aarde lieflijks biedt,
Mij in nacht en graf ontvliedt,
Rots der eeuwen, zij uw schoot
Dan mijn wijkplaats in den dood.

Rots der eeuwen, in uw schoot,
Die de doodslicht ons ontsloot,
Zoekt mijn bange ziele rust.
Blusch gij 't barnen van den lust,
Dood mijn wereldliefde in mij,
Maak mij, Heer, van zonde vrij.

In mij zelf woont niets dan schuld;
Pligt bij pligt bleef onvervuld;
Niets werd naar Gods wil volbragt;
Waar ik staar, 'k zie schrik en nacht,
Waar, mijn rots, dan in uw schoot,
Vind ik uitkomst in den dood!

Heer! die naakten kleedt en voedt,
Blinden 't licht aanschouwen doet,
Die den slaaf in vrijheid zet,
Wasch ook mij van schuld en smet;
Laat uw kruis, uw stervenspijn,
't Keerpunt van mijn lijden zijn.

Rots der eeuwen, aan uw voet,
Als met godlijk schild behoed,
Wacht mijn ziele 't morgenrood!
't Graf zij donker, bang de dood;
Dood noch graf verschrikken mij,
Want mijn hoop, mijn heil, zijt Gij!